

Dosarul nr. 3ra-492/23
2-22044157-01-3ra-19042023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – I. Barbacaru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău

ÎNCHEIERE

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus Iclodean Gabriel,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Iclodean Gabriel împotriva Uniunii Avocaților din Republica
Moldova cu privire la obligarea prezentării actelor solicitate, repararea
prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 31 martie 2022, Iclodean Gabriel a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, prin care a solicitat
obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova să prezinte actele de
înființare cât și autorizațiile care conferă dreptul de a desfășura cursuri de
instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților - stagiați și a candidaților în
profesia de avocat; în caz că Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu
prezintă documentele solicitate, instanța de judecată să declare activitate ilegală;
de a percepe de la Uniunea Avocaților din Republica Moldova prejudiciu
material privind venitul ratat în suma de 20 000 euro și prejudiciul moral și de
imagine în suma de 50 000 euro și plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 07 martie 2022 a
avansat în adresa Uniunii Avocaților din Republica Moldova, adresa seria EUID
nr 310859/325//129-1068 prin care a comunicat că : „În conformitate cu Legea nr
1260/2002 cu privire la avocatură, art. 35 alin. (1), Uniunea Avocaților este
organul de autoadministrare al avocaților, din care fac parte toți membrii
barourilor din țară, și are sediul în municipiul Chișinău, și alin. (2) Uniunea
Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul
Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în
condițiile legii”. Statutul nr. 302/2011 profesiei de avocat, art. 40 alin (1),
Uniunea Avocaților este persoană juridică, organ de autoadministrare a avocaților

din care fac parte toți avocații înscriși în Lista avocaților, are patrimoniu propriu și organizare de sine stătătoare. Uniunea Avocaților își are sediul în municipiul Chișinău. Alin. (2), toate barourile din Republica Moldova, constituite potrivit Legii, sunt membre de drept ale Uniunii Avocaților din Republica Moldova. Nici un barou nu poate funcționa în afara Uniunii Avocaților din Republica Moldova. Dar nici unde nu scrie sintagma „este o organizație profesională, înființată în temeiul prezentei legi” cum este scris în Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, art. 43 alin. (3), Camera Notarială este o organizație profesională, înființată în temeiul prezentei legi, cu personalitate juridică, cu patrimoniu și buget proprii.

Astfel, prin cele expuse supra, a menționat că Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu este recunoscută de Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură și nu poate organiza cursuri de reconversie profesională (cea cu privire la profesia de avocat) decât în baza autorizațiilor obținute de la Ministerul Educației și Științei și Ministerul Muncii și nici să elibereze așa zisele „Licențe De Avocat” care de fapt și de drept sunt nule.

A explicat că, în adresa nr.UA/251/2022 din 25.03.2022, președintele Popescu Dorin în numele Uniunii Avocaților din Republica Moldova afirmă că : „Cererea petiționarului este semnată cu titulatura de „avocat general Iclodean Gabriel”. Verificând Registrul licențelor de avocați, nu a constatat existența unui asemenea avocat. Prin urmare cererea urmează a fi examinată ca fiind o cerere depusă de o persoană fizică care nu deține licența de avocat. În acest sens în petiția dvs. nu este indicat domiciliul persoanei fizice Gabriel Iclodean, fiind indicat doar o anumită adresă a unui anumit sediu nefiind clar sediul cărei societăți reprezintă adresa indicată de dvs., or nu este specificat forma organizatorico-juridică a societății. Mai mult decât atât, petiționar este persoana fizică Gabriel Iclodean și nu o anumită persoană juridică. Adicional, petiția este depusă în format electronic și a fost comunicată prin poșta electronică, fără a se indica în mod expres că se solicită răspuns anume pe aceasta cale. În consecință, în lipsa indicării domiciliului petiționarului Gabriel Iclodean răspunsul la petiția dvs. va fi remis pe aceeași cale care a parvenit, adică la adresa de poșta electronică mai sus indicată”.

A relatat că, I. Managcomult & Law a fost înființată în temeiul art. 34 al Legii nr 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Extras din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice) având domeniul de activitate conform codului CAEM 6910 cu domeniul principat de activitate Activității Juridice, Această clasă include: reprezentarea juridică a intereselor unei părți împotriva alteia, în fața instanțelor judecătorești sau a altor organisme juridice, prin persoane care sunt membre ale baroului de avocați sau sub supravegherea acestora: consultanță și reprezentare în procese civile, consultanță și reprezentare în procese penale, consultanță și reprezentare în legătură cu litigiile de muncă, consultanță și asistență generală, redactarea de documente juridice, clauze de constituire a societăților comerciale, acorduri de asociere sau alte documente similare legate de înființarea unei societăți comerciale brevete și drepturi de autor, redactarea de contracte, testamente, acte de încredințare etc., alte activități ale notarilor publici, notarilor de drept civil, pristavilor, judecătorilor de instrucție și birourilor de arbitraje, activități de

expertiză criminalistică și expertize tehnice judiciare. Această clasă exclude: activitățile tribunalelor (judecătorii), vezi 84.23 Cod CSPM 69.10, servicii juridice, servicii de consultanță și reprezentare juridică cu privire la dreptul penal, servicii de consultanță și reprezentare juridică în procedurile judecătorești privind legislația comercială, servicii de consultanță și reprezentare juridică în procedurile judecătorești privind legislația muncii, servicii de consultanță și reprezentare juridică cu privire la dreptul civil, servicii de consultanță în materie de brevete de invenții și drepturi de autor sau alte drepturi de proprietate intelectuală, servicii notariale, servicii de arbitraj și conciliere, servicii de consultanță juridică privind licitațiile, alte servicii juridice.

A explicat că, astfel autointitulata Uniune a Avocaților nu este în drept să schimbe forma organizatorică și nici să suspende activitatea acesteia, totodată a neaga activitatea Managcosult & Law și a avocatului general Iclodean Gabriel cu fiind ilegală când activitatea acesteia este una legală cât și calitatea reclamantului de avocat general conferit de Council of Europe - Directorate General Human Rights and Rule of Law având Licența seria CA nr. 3541255/ 2010 CUSIP EU 310859/ 2015 de libera practica internațională, astfel fiind recunoscut de 152 de state, iar Uniunea Avocaților din Moldova nu are dreptul și nici puterea să îi suspende acest drept mai ales ca nu este înființată și nici recunoscută de lege. Astfel nimeni nu poate să îi suspende Licența, fiind un drept câștigat în urma unui examen riguros.

A mai reiterat că, în conformitate cu art. 26 alin. (1)-(4) din Legea nr. 395 /1999 alin. (2), Uniunea Avocaților este o organizație profesională a avocaților, cu autogestiune și autofinanțare, care activează în conformitate cu prezenta lege și statutul profesiei de avocat. În conformitate cu art. 1 și alin. 2, art. 35 alin (1) și alin. (2) din Legea nr 1260/2002 (prin care a fost abrogată Legea nr 395/1999 cu privire la avocatură), profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător. Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii. Prin urmare Uniunea Avocaților din Republica Moldova, a fost constituită prin Legea nr. 395/1999 cu privire la avocatură (abrogată prin Legea nr. 1260/2002) și este o persoană juridică de drept public creată prin lege de către stat - Rep. Moldova, motiv din care nu există alte acte de constituire, altele decât legea ca și în cazul organizațiilor necomerciale și societăților comerciale. Prin urmare, recomandă consultarea legislația prin accesarea portalului www.legis.md sau prin consultarea Monitorului Oficial al Rep. Moldova.

Suplimentar, a opinat că, dreptul Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a organiza și desfășura cursuri de instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților-stagiari și a candidaților în profesia de avocat rezultă expres din Legea nr 1260/2002 cu privire la avocatură, din care motiv nu se impune o autorizare suplimentară neprevăzută de lege. În privința licențelor de avocat, comunică, că Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu eliberează asemenea acte (dar le emite).

A indicat că, art. 1 alin. (2) din Legea nr 1260 / 2002 cu privire la avocatură, nu face altceva decât să dea dovada ca este limitat juridic și doctrinal, astfel la

alin. (2) din art. 1 se referă la statutul profesiei de avocat și nicidecum la Uniunea Avocaților, a amesteca una cu alta iar în doctrina juridică astfel de derapaje se numesc Frauda de Lege care este definită ca o manevră ilegală făcută cu scopul de a eluda aplicarea normelor juridice pentru a promova în mod ilegal unele interese, a ocoli anumite consecințe care nu convin, a profita de reglementări juridice mai favorabile, prin diverse artificii nepermise de lege. Este vorba și de manopere dolosive utilizate de către părți la încheierea sau executarea unei convenții, care au scop încălcarea, nerespectarea unor prevederi imperative ale legii. Sancțiunea juridică a convenției încheiate prin fraudă la lege sau a actului de executare a convenției îndeplinit prin fraudă este nulitatea acestuia. Adică nu poate fi invocată o lege abrogată și mai mult Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu se poate constitui ca entitate juridică în baza acestei legi, ci mai degrabă în baza Legii 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale alin. (2). Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronalelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat ai căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale. Și alin. (3) în sensul prezentei legi, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. Organizațiile necomerciale sunt: asociația obștească, fundația și instituția privată.

Totodată, a menționat că, Legea nr. 395/1999 cu privire la avocatură, la art. 26 alin. (2), Uniunea Avocaților este o organizație profesională a avocaților, cu autogestiune și autofinanțare, care activează în conformitate cu prezenta lege și statutul profesiei de avocat, a fost abrogată prin Legea 1260/2002 cu privire la avocatură, iar prin art. 35, Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii. Nu a mai fost reînființată, astfel conform Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Uniunea Avocaților din Moldova nu are acte de înființare și nu este recunoscută de către aceasta lege.

Mai mult, a invocat că, deși pârâțul afirmă că : ”Suplimentar, dreptul Uniunii Avocaților din Moldova de a organiza și desfășura cursuri de instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților -stagiași și a candidaților în profesia de avocat rezultă expres din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, din care motiv nu se impune o autorizare suplimentară neprevăzută de lege”, întrebarea este cum desfășoară cursuri de instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților stagiași și a candidaților în profesia de avocat când nu este recunoscută de lege aceasta entitate. Tot intimatul afirmă că : ”Prin urmare Uniunea Avocaților din Rep. Moldova, a fost constituită prin Legea nr. 395/1999 cu privire la avocatură (abrogată prin Legea nr 1260/2002) și este o persoană juridică de drept public creată prin lege de către stat - Rep. Moldova , motiv din care nu există alte acte de constituire, altele decât legea, ca și în cazul organizațiilor necomerciale și societăților comerciale”. Or, nici din Legea abrogată și nici cea actuală nu rezultă acest lucru, art. 35 alin. (2), Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Iclodean Gabriel împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind obligarea prezentării actelor solicitate, încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 14 noiembrie 2022, Iclodean Gabriel a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Iclodean Gabriel împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a respins pretenția cu privire la obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a prezenta actele de înființare cât și autorizațiile care conferă dreptul de a desfășura cursuri de instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților-stagiari și a candidaților în profesia de avocat, or, din răspunsul oferit de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova se deduce cert că, ultimul a acționat transparent, elucidând toate revendicările invocate de solicitant, raportându-le la prevederile legale pertinente.

Completul instanței de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului privind lipsa dreptului Uniunii Avocaților de a desfășura cursuri de instruire inițială și continuă a avocaților, avocaților-stagiari și a candidaților în profesia de avocat, or, în sensul dispozițiilor prevăzute de art. 36 alin. (6), lit. b¹) coroborat cu art. 39 lit. d) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, în cadrul Uniunii Avocaților se constituie și funcționează Centrul de Instruire a Avocaților, iar Consiliului Uniunii Avocaților îi revin atribuții privind adoptarea hotărârilor în problemele privind pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților, aprobarea programului de formare inițială pentru avocații stagiari și de formare continuă pentru avocați, aprobarea listei instituțiilor care oferă servicii de instruire profesională.

La fel, instanța de apel a respins și alegația apelantului, precum că Uniunea Avocaților nu reprezintă o entitate juridică în sensul Legii cu privire la avocatură, întrucât, Uniunea Avocaților din Republica Moldova este o persoană juridică de drept public, creată prin lege de către statul – Republica Moldova, or, aceasta este constituită și funcționează în baza Legii nr. 1260 cu privire la avocatură din 19.07.2002, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial, 2010 nr.135-137 și a Statutului profesiei de avocat nr.302 din 08.04.2011, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial nr.54-57 la 08.04.2011, iar ale acte de constituire în acest sens nu există.

În concluzie, a conchis că actul contestat a fost emis în condiții legale, iar temeiuri de anulare a acestuia nu au fost identificate. Corespunzător, concluzia primei instanțe, referitor la respingerea acțiunii, este justă.

La 10 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Iclodean Gabriel a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a deciziei.

În motivarea recursului, Iclodean Gabriel a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că aceasta este pasibilă de a fi casată pentru interpretarea eronată a legii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei a fost pronunțat la data de 28 martie 2023.

Copia deciziei motivate a fost notificată recurentului Iclodean Gabriel la 05 aprilie 2023 (f.d.165).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 10 aprilie 2023 a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Iclodean Gabriel, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iclodean Gabriel.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iclodean Gabriel, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc